

BOLOVANJE

Šta je to bolovanje?

Zaposleni je na bolovanju kada prestane da dolazi na posao tokom, uglavnom određenog, perioda, što je posledica nezgode na radu ili bolesti. Ugovor o radu zaposlenog, koji je odsutan iz preduzeća, je van snage tokom čitavog trajanja njegovog bolovanja.

Bolovanje se, dakle, može otvoriti zbog odsustva radnika sa posla zbog bolesti ili zbog nezgode na radu.

Definicija nezgode na radu i bolovanja

Nezgodna na radu. Zaposleni je žrtva nezgode na radu kada se dogodi slučajna nezgoda, zbog posla ili prilikom obavljanja radnih dužnosti, u kome god svojstvu i na kome god mestu se te dužnosti obavljale, za jednog poslodavca ili više njih (član L. 411-1 Zakona o socijalnom osiguranju).

Slučajna nezgodna na radu je ona koja se dogodi na radnom mestu i u toku radnog vremena, tj. dok je zaposleni pod nadležnošću i nadzorom poslodavca. Karakterišu je jedan ili više događaja koji su se desili zbog ili prilikom obavljanja radnih dužnosti, kao i događaji koji su se desili na mestu na koje je zaposleni poslat u radnu misiju. Nezgodu na radu karakterišu takođe telesna ili psihološka povreda koja je posledica te nezgode.

Nezgodna na putu do posla, koja se dogodila prilikom odlaska na posao ili povratka sa njega, između radnog mesta i mesta stanovanja zaposlenog (glavnog ili sekundarnog koje ima stalni karakter) ili između radnog mesta i mesta na kome zaposleni provodi pauzu za ručak, takođe može biti razlog za otvaranje bolovanja. U određenim slučajevima ona može biti kvalifikovana kao nezgodna na radu.

To je, primera radi, bio slučaj nezgode koja se dogodila jednom zaposlenom na putu sa mesta na kome je pohađao obuku ka mestu na kome je radio (Kasacioni sud, građanska komora, javni pretres od 16. septembra 2003, broj apela 02-30396).

Zaposleni može da obavlja svoj posao i na daljinu zahvaljujući informacionim i komunikacionim tehnologijama. Od 24. septembra 2017. gde god zaposleni obavljao svoje radne zadatke (kod kuće, na nekom trećem mestu, u coworking prostoru), nezgodna koja se dogodi na mestu i u vreme rada na daljinu smatra se nezgodom na radu (član L. 1222-9 Zakona o radu i L. 411-1 Zakona o socijalnom osiguranju).

Bolovanje. Bolovanje je opravdano odsustvo zaposlenog iz preduzeća u kome radi zbog bolesti.

Bolest može biti priznata kao profesionalna. Profesionalna bolest je posledica kraćeg ili dužeg izlaganja riziku koji postoji tokom uobičajenog obavljanja radnih dužnosti u sklopu određenog zanimanja. Profesionalne bolesti su nabrojane u repertoaru profesionalnih bolesti koji se može naći na internet sajtu Nacionalnog istraživačkog i bezbednosnog instituta ([Institut national de la recherche et de sécurité](#), INRS).

BOLOVANJE

Obaveze poslodavca i zaposlenog

Prijava nezgode na radu. Zaposleni koji je žrtva nezgode na radu, nezgode prilikom odlaska na posao ili pri povratku sa njega, ili tokom radne misije, mora o nezgodi **obavestiti svog poslodavca** u toku istog dana ili najkasnije **24 sata** od nezgode, osim ako je u nemogućnosti da to uradi, ako za neprijavlivanje ima opravdani razlog ili u slučaju više sile (član L. 441-1 i R. 441-2 Zakona o socijalnom osiguranju).

Poslodavac ima **obavezu da prijavi** Fondu za osnovno zdravstveno osiguranje (CPAM) nadležnom za zaposlenog, u roku od **48 sati**, svaku nezgodu na poslu za koju je saznao (član L. 441-2 i R. 441-3 Zakona o socijalnom osiguranju).

Ta prijava se obavlja popunjavanjem obrasca Fonda za osnovno zdravstveno osiguranje koji se popunjen šalje preporučeno sa izveštajem o prispeću. (Obrazac se može daunloudovati sa internet sajta Zdravstvenog osiguranja: [Améli.fr](http://Ameli.fr) : [FORMULAIRECERFA n° 14463*03](http://FORMULAIRECERFA.n°14463*03)).

Poslodavac je dužan da zaposelnom koji je žrtva nezgode na radu izda list o nezgodi sa naznakom Fonda za osnovno zdravstveno osiguranje kome je poslata prijava o nezgodi (član L. 441-5 Zakona o socijalnom osiguranju). Neprijavlivanje nezgode na radu ili kašnjenje sa prijavom kažnjava se novčano.

 List o nezgodi oslobađa zaposlenog od plaćanja troškova lečenja. Na kraju lečenja, on treba samo da pošalje Fondu za osnovno zdravstveno osiguranje prvi zalistak lista o nezgodi, koji je popunio lekar ili farmaceut, drugi zalistak dostavlja lekaru a treći farmaceutu.

Prijava bolovanja. Zaposleni je dužan da **obavesti poslodavca** o svom odsustvu zbog bolesti **slanjem potvrde lekara - doznake** o bolovanju koju popunjava njegov izabrani lekar. Doznaku čine tri lista: dva su namenjena Fondu za osnovno zdravstveno osiguranje a jedan poslodavcu.

 Zaposleni koji je na bolovanju dužan je da poštuje vreme za izlazak koje je odredio lekar i da se suzdrži od svake aktivnosti koju mu je lekar zabranio.

Kolektivni ugovor ili ugovor o radu određuju rok za slanje doznake. Zaposleni koji ispunjava uslove za dobijanje novčane naknade koju isplaćuje poslodavac kao dopunu novčane naknade koju isplaćuje Socijalno osiguranje (vidite dalje u delu *Novčana naknada*) mora da opravda svoju nesposobnost za rad u roku od 48 sati.

Zaposleni je takođe dužan da pošalje doznaku o bolovanju u roku od **48 sati** Fondu za osnovno zdravstveno osiguranje u čijoj je nadležnosti, u suprotnom će njegova novčana naknada biti umanjena (član L. 321-2 i R. 321-2 Zakona o socijalnom osiguranju).

Prijava profesionalne bolesti Fondu za osnovno zdravstveno osiguranje. Zaposleni oboleo od bolesti koja je nastala zbog njegove profesionalne aktivnosti raspolaže rokom od 15 dana od prestanka rada da prijavi profesionalnu bolest Fondu za osnovno zdravstveno osiguranje kome pripada (formular [CERFA n° 50562*02](http://CERFA.n°50562*02) koji se može naći na sajtu www.ameli.fr). Ukoliko zaposleni ne ispoštuje ovaj rok, to ga ipak ne lišava njegovih prava. Prijava ostaje prihvatljiva u roku od dve godine od:

- Datuma prestanka profesionalne aktivnosti prouzrokovanog bolešću, ili, ako se bolest javi nakon prestanka rada, datuma kada je zaposleni bio obavešten potvrdom lekara o mogućoj vezi između bolesti i profesionalne aktivnosti;

 Od 1.7.2018. rok od dve godine za prijavljivanje profesionalne bolesti teče od datuma izdavanja prve potvrde lekara o toj bolesti.

BOLOVANJE

- Datuma prestanka isplate naknade za bolovanje;
- Datuma upisivanja bolesti na spisak profesionalnih bolesti.

Zaposleni je dužan da uz prijavu profesionalne bolesti priloži i dva primerka potvrde lekara (ili bilo kog dokumenta koji ukazuje da postoji veza između bolesti i profesionalne aktivnosti) i potvrdu o plati koju zaposlenom dostavlja poslodavac (član L. 461-5 i R. 461-5 Zakona o socijalnom osiguranju). Zatim Fond za socijalno osiguranje proučava dosije i odlučuje o tome je li bolest profesionalnog karaktera ili ne.

Novčana naknada zaposlenog tokom bolovanja

Dnevna naknada socijalnog osiguranja (IJSS). Kao nadoknadu gubitka plate zbog privremene radne nesposobnosti, zaposleni prima dnevnu naknadu socijalnog osiguranja, i to :

- Počevši sutradan od dana prestanka rada, ako je bolovanje posledica nezgode na radu ili profesionalne bolesti ;
- Počevši četvrtog dana od dana prestanka rada, i pod određenim uslovima, ako je bolovanje posledica bolesti ili nezgode koja nije u vezi sa profesionalnom aktivnošću.

Iznos naknade socijalnog osiguranja. Visina dnevne naknade socijalnog osiguranja iznosi 50 % osnovne dnevnice (član R. 323-5 Zakona o socijalnom osiguranju). Dnevnicu se obračunava na osnovu plata zaposlenog za kalendarske mesece uoči odsustva sa posla.

Na primer: da bi se dobio iznos dnevnicu, ako se plata prima na mesečnom nivou, potrebno je podeliti sa 91,25 zbir iznosa tri poslednje plate.

Dodatna naknada. Svaki zaposleni koji ima najmanje godinu dana radnog staža ima pravo na dodatnu naknadu koju isplaćuje poslodavac. Da bi ostvario to pravo, zaposleni je dužan da opravda svoju nesposobnost za rad u roku od 48 sati, da dobija novčanu naknadu od socijalnog osiguranja i da se leči u Francuskoj ili u nekoj od zemalja Evropske Unije ili Evropskog ekomomskog prostora (član L. 1226-1 Zakona o radu).

Ugovor o radu, kolektivni ugovor ili praksa mogu da predvide i povoljnije uslove.

Iznos dodatne naknade. Dodatna naknada obračunava se na sledeći način (član D. 1226-1 Zakona o radu) :

- 1° Tokom prvih 30 dana, 90 % bruto zarade koju bi zaposleni primio da je nastavio da radi ;
- 2° Tokom narednih 30 dana, dve trećine te zarade.

Od ovih iznosa, poslodavac odbija dnevne naknade koje je isplatilo Socijalno osiguranje. Zakon o radu predviđa period čekanja od sedam dana, tako da naknada počinje da se isplaćuje osmog dana (član D. 1226-3 Zakona o radu), osim ako kolektivni ugovor ili kolektivni ugovor preduzeća ne predviđaju povoljnije uslove.

Kako bolovanje utiče na ugovor o radu?

Ugovor o radu zaposlenog koji je na bolovanju je van snage tokom čitavog trajanja odsustva zaposlenog.

Zaposleni koji je žrtva nezgode na radu ili profesionalne bolesti uživa dodatnu zaštitu. Poslodavac ne može da raskine njegov ugovor o radu osim u slučaju **ozbiljne povrede radne obaveze ili radne discipline** ili u slučaju **nemogućnosti da se ugovor održi iz razloga koji nisu u vezi sa nezgodom** (clan L. 1226-7 i L. 1226-9 Zakona o radu). Ova zaštita primenjuje se i na period probnog rada (Kasacioni sud, Socijalna komora, javni pretres od 25. januara 2006, broj apela 03-47517).

BOLOVANJE

Povratak na posao

Povratak na posao. Zaposleni je dužan da se vrati na posao onog datuma koji je predviđen u doznaci za bolovanje. U slučaju produžetka bolovanja, zaposleni je dužan da o tome obavesti poslodavca i da mu pošalje novu doznaku. Takođe je dužan da obavesti Fond za osnovno zdravstveno osiguranje.

Lekarski pregled nakon povratka na posao. Po okončanju bolovanja dužeg od 30 dana, koje je otvoreno zbog nezgode na poslu, bolesti ili nezgode koja nije u vezi sa profesionalnom aktivnošću, obavezan je lekarski pregled nakon povratka na posao. Taj pregled organizuje poslodavac, koji angažuje lekara medicine rada čim bude obavešten o datumu kraja bolovanja zaposlenog (član R. 4624-31 Zakona o radu).

 Nakon bolovanja zbog profesionalne bolesti, **i bez obzira na njegovo trajanje**, zaposleni je dužan da prođe lekarski pregled (član R. 4624-31 Zakona o radu).